

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Jesper Neuhaus

Finansdepartementet
103 30 STOCKHOLM
fi.registrator@regeringskansliet.se

Tjänstepension – tryggandelagen och skattereglerna (SOU 2015:68)

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har lämnats möjlighet att yttra sig över rubricerad utredning.

Sammanfattning

- SKL tillstyrker förslaget av en utvidgning av definitionen av allmän pensionsplan till att även omfatta avgiftsbaserade pensionsplaner.
- SKL tillstyrker förslaget att det ska vara möjligt att göra ett uppehåll i pensionsutbetalningar eller förlänga utbetalningstiden för temporär ålders- eller efterlevandepension.
- SKL tillstyrker förslaget till att det blir möjligt att flytta hela eller en del av värdet i en pensionsförsäkring till en annan pensionsförsäkring med samma person som försäkrad.
- SKL vill särskilt uppmärksamma hur förtroendevalda påverkas av skattereglerna.

Inledning

Medlemmar i SKL är inte skattepliktiga verksamheter varför utredningens förslag till viss del endast berör medlemmarna indirekt eller inte alls. Kommun, landsting, region och kommunalförbund tryggar pensionsutfästelserna genom beskattningsrätten och på det sätt som sägs i lagen om kommunal redovisning. Då kommunen ytterst är ansvarig för medborgarnas försörjning har organisationen ett intresse av att arbetstagares framtida pension är tryggad och att beskattning sker ändamålsenligt.

SKL har dock inte funnit skäl att kommentera betydande delar av utredningens förslag utan valt att endast belysa frågor av särskild vikt för organisationens medlemmar.

Uppehåll i pensionsutbetalningar eller förlängning av utbetalningstid för temporär ålders- eller efterlevandepension

SKL välkomnar möjligheten till uppehåll i uttaget av pension under första fem åren, vilket underlättar för den som önskar återgå i arbete efter pensioneringen. Detta är sannolikt en åtgärd som kommer att leda till att fler väljer att arbeta högre upp i åldrarna.

Likaså välkomnar SKL förslaget att det ska vara möjligt att förlänga utbetalningstiden från fem år till en längre tidsperiod än så. Beslut om utbetalningstid påverkar försörjningen under lång tid, och erfarenheten visar att beslutet om en kort utbetalningsperiod i många fall inte bygger på en realistisk uppfattning om livslängd och ekonomiska behov. Det förekommer även att den intjänande pensionen inte tas ut i ålderspensionssyfte utan placeras i en kapitalförsäkring. Då förväntningen på avkastning inte uppfylls och individen vill avbryta inbetalningen saknas idag möjligheten att förlänga utbetalningstiden på kvarvarande tjänstepensionskapital. Möjligheten till förlängning av utbetalningstid framstår mot bakgrund av detta som ett angeläget skydd för konsumenten.

Flytta hela eller en del av värdet i en pensionsförsäkring till en annan pensionsförsäkring

SKL ser positivt på att flytt av pensionsförsäkringar förenklas och bedömer att förslaget väl harmonierar med de flytträttsregler som idag tillämpas inom den kommunala sektorns kollektivavtalade pensionsplaner.

Flytträtt mellan valbara bolag inom den kommunala sektorn infördes 2014. Flytträtt i bemärkelsen möjlighet att välja sparform och förvaltare av intjänad pensionspremie bör värnas och särskiljas från försäkringstekniskt påkallade förändringar såsom sammanslagning av försäkringar eller en uppdelning av kapitalet på flera försäkringsnummer inom samma bolag.

Begreppet ”försäkringstagare” behöver förtydligas och ges en enhetlig innebörd. SKL erinrar dock om att det är viktigt att klargöra att arbetsgivaren äger försäkringen till dess att den ska utbetalas till den anställde. Det går rimligen inte att likställa ”försäkringstagare” med ”försäkrad”. SKL ser inte att detta står i motsatsförhållande till förslaget att den mottagande pensionsförsäkringen inte behöver vara tecknad av samma person. Tvärtom överensstämmer detta generellt väl med hur en kollektivavtalad tjänstepensionsförsäkring hanteras. Det är viktigt att förtydliga att någon förfoganderätt över försäkringen, eller möjlighet till flytt till pensionsförsäkring som inte erbjuds av kollektivavtalsparterna utpekade försäkringsbolag, är ingen rätt som tillfaller den enskilde arbetstagaren. Detta bör gälla oavsett hur begreppen definieras, och oavsett om den försäkrade för närvarande är eller har varit anställd inom kollektivavtalsområdet.

Förtroendevalda m.fl.

Kommuner och landsting är inte skattepliktiga verksamheter men påverkas ändå av utformningen av skattereglerna. SKL har lämnat in en skrivelse till utredningen för att uppmärksamma de förtroendevaldas situation (*Begäran om ändring i inkomstskattelagens regler om pension för förtroendevalda*). Då ett politiskt uppdrag inte medför ett anställningsförhållande saknas rätt till skatteavdrag och således möjlighet till tecknandet av en tjänstepensionsförsäkring. Som det påpekas i utredningen saknas också rätt till pensionsparavdrag.

Då en förtroendevald ofta avstår från inkomster av tjänst när han eller hon fullgör sitt förtroendeuppdrag är det olyckligt att han eller hon inte kan kompenseras på ett likvärdigt sätt. Ambitionen är att de förtroendevalda i kommuner och landsting ska omfattas av bestämmelser som är likvärdiga de som gäller för anställda inom sektorn. Inkomstskattelagens nuvarande utformning försvårar således för SKL:s medlemmar att följa kommunlagens reglering om att förtroende valda i skälig omfattning ska få pension.

SKL delar utredningens uppfattning att det är angeläget att frågan om de förtroendevaldas och andra uppdragstagares pension snarast utreds.

Övriga anmärkningar

SKL tillstyrker förslaget av utvidgning av definitionen av allmän pensionsplan till att även omfatta avgiftsbaserade pensionsplaner med klargörandet att avgiftsbaserade pensionsutfästelser omfattas av lagen endast om arbetsgivaren minst garanterar avgifterna.

Vidare tillstyrker SKL förslaget att Tryggandelagen ändras så att det av lagen framgår att parterna kan fastställa hur pensionsskulden ska vara beräknad.

Bägge förslagen underlättar för arbetsmarknadens parter att anpassa sina kollektivavtal till ett sammanhållet regelverk och ges samtidigt ett direkt inflytande över utformningen.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande